

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/8-88

Датум:

25. 09. 2015.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Доц. др Гордана Ђигић
2. Проф. др Снежана Стојиљковић
3. Доц. др Небојша Милићевић

2. Одлука Већа Департамента за психологију број 10/8-176 од 26.11.2014. године.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме:

Јована, Душан, Стојановић

2. Година уписа на мастер академске студије

2013

3. Назив студијског програма

Мастер академске студије психологије

III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА:

ИНДИВИДУАЛНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ НАСТАВНИКА
И КВАЛИТЕТ ИНКЛУЗИВНЕ ПРАКСЕ

IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА:

У мастер раду Јоване Стојановић представљено је истраживање које се бави испитивањем повезаности између индивидуалних карактеристика учитеља и квалитета инклузивне праксе процењеног од стране ученика њихових одељења. Основни проблем овог истраживања био је да испита могућност предвиђања квалитета инклузивне образовне праксе на основу скупа предиктора: екстраверзије, отворености према искуству, емпатичности и самоефикасности наставника. Поред тога, испитана је и израженост и међусобна повезаност ових варијабли. Истраживање се темељи на налазима бројних истраживања који указују на значај личних карактеристика наставника за ефикасност наставног процеса. Имајући у виду комплексне захтеве које инклузивно образовање ставља пред наставнике, у истраживању се пошло од претпоставке да би оне особине које се у истраживањима доследно издвајају као особине успешних наставника могле бити и предиктори квалитета инклузивне праксе. За потребе овог истраживања испитано је 100 учитеља који воде одељења трећег и четвртог разреда и преко 1800 ученика њихових одељења.

Рад је изложен на 89 страна и садржи, поред резимеа на српском и енглеском језику, следеће делове:

1. Увод представља најаву проблема којим се бави приложени рад и даје сажето приказани оквир проблема, а изложен је на три стране.

2. Теоријски оквир истраживања изложен је на 37 страна. Ово поглавље рада има четири целине у оквиру којих су представљени главни концепти који се разматрају у овом истраживању. Прва целина посвећена је концепту инклузивног образовања и инклузивној пракси као важном аспект у инклузивног развоја школа. У наредним целинама представљени су концепти из домена личности који се испитују у овом раду. У другој целини представљен је појам личности, различити приступи у проучавању личности и седмофакторски модел Великих пет плус два, на коме се базира спроведено истраживање. На крају ове целине говори се о личности наставника, посебно о оним карактеристикама које се повезују са успешним обављањем наставничке професије. У трећој целини представљен је појам емпатије, различита схватања овог појма у психологији и Дејвисов модел који је у основи изведеног истраживања. Један део ове целине посвећен је емпатичности наставника. Четврта целина се бави појмом самоефикасности, са посебним нагласком на самоефикасност наставника. Представљено је порекло и значење овог концепта и модел самоефикасности наставника који су формулисали норвешки истраживачи Скалвик и Скалвик. Поред одређења појмова од значаја за истраживање, у теоријском делу рада приказани су и налази истраживања вршених у свету и код нас, који су узети у обзир приликом формулисања проблема истраживања и постављања хипотеза.

3. Методолошки приступ проблему представљен је на 10 страна. Овај део рада обухвата дефинисање проблема истраживања, образложење теоријског и практичног значаја истраживања, циљеве истраживања, опис варијабли и коришћених инструмената, хипотезе, опис узорка, начина прикупљања и обраде података.

4. Резултати истраживања приказани су на 13 страна текста који садржи 20 табела. Редослед којим су представљени резултати прати редослед наведених циљева и хипотеза

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/8-88

Датум:

25. 09. 2015.

истраживања. Најпре су наведени подаци о поузданости коришћених инструмената. Следи приказ дескриптивних статистичких показатеља и мера изражности испитиваних варијабли: екстраверзије и отворености према искуству као димензија личности наставника из модела Великих пет плус два, емпатичности и самоефикасности наставника, а затим и квалитета инклузивне праксе учитеља који су процењивали њихови ученици. Затим су приказани резултати корелационих анализа које се тичу повезаности између испитиваних карактеристика личности наставника (екстраверзије, отворености према искуству, емпатичности и самоефикасности наставника, а затим и неких демографских карактеристика као што су пол, старост, број завршених програма стручног усавршавања и број ученика са којима су испитани учитељи радили током последњих пет година а којима је била потребна подршка у учењу) и квалитета инклузивне праксе. На крају су приказани резултати испитивања могућности предикције квалитета инклузивне праксе сетом варијабли из домена личности наставника.

5. Дискусија резултата је изложена на девет страна. Добијени резултати су коментарисани у односу на хипотезе од којих се пошло у истраживању, као и у светлу постојећих теоријских знања и емпиријских налаза других истраживача који су се бавили сличним проблемима.

6. Закључак је дат на три стране и садржи сажет приказ најзначајнијих налаза, као и осврт на нека ограничења спроведеног истраживања уз препоруке за даља истраживања.

7. Литература садржи укупно 73 библиографске јединице на српском, хрватском и енглеском језику и 10 докумената.

8. Прилози. У прилозима су дати коришћени инструменти који су израђени или адаптирани за потребе овог истраживања: Упитник за наставнике конструисан за потребе овог истраживања, којим су прикупљени подаци о испитиваним демографским варијаблама које се тичу учитеља и Упитник за ученике за испитивање квалитета инклузивне праксе њихових учитеља, који представља адаптацију инструмената из Приручника за инклузивни развој школа чији су аутори Бут и Ејнскоу.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА:

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Основни проблем овог истраживања био је да испита могућност предвиђања квалитета инклузивне образовне праксе на основу скупа предиктора: екстраверзије, отворености према искуству, емпатичности и самоефикасности наставника.

Резултати показују да на основу овог скупа предиктора не може да се предвиди квалитет инклузивне праксе. Једини предиктор који даје значајан парцијални допринос јесте емпатичност наставника. Овај резултат је неочекиван с обзиром на то да бројна истраживања указују на повезаност свих испитиваних особина наставника са ефикасношћу наставног

процеса. Као могуће објашњење оваквих резултата наводе се ограничења која проистичу из природе и структуре самог узорка, а и сам начин спровођења истраживања, где су наставници вршили самопроцену тражених карактеристика личности, предиктора, док су ученици независно процењивали квалитет образовне праксе и притом углавном давали позитивне оцене, бојећи се да би њихове оцене могле бити разоткривене иако им је гарантована анонимност. Такође, испитани учитељи су се високо самопроценили по свим испитиваним димензијама, а када је реч о самопроцењивању, потребан је опрез у тумачењу резултата због тенденције ка давању социјално пожељних одговора. Наводи се и сугестија да би, у даља истраживања овог проблема, требало укључити и друге варијабле које можда имају значајнију предиктивну моћ у односу на квалитет инклузивне праксе.

Поменути резултати нису потврдили почетна очекивања, међутим, испитивање повезаности социо-демографских варијабли са главним варијаблама дало је неке налазе који имају важе практичне импликације. Наиме, показало се да је квалитет инклузивне праксе повезан са бројем обука из области инклузије у образовању које су испитани учитељи похађали током последњих пет година. То би могло да значи да је правилним усмеравањем професионалног развоја наставника и адекватним обукама могуће унапредити квалитет инклузивне праксе, а то значи и општи квалитет наставне праксе.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Резултати истраживања су приказани систематично и у складу са претходно приказаним планом истраживања. Најпре су наведени подаци о поузданости коришћених инструмената. После ових, приказани су дескриптивни статистички подаци и мере испитиваних варијабли на узорку учитеља укључених у истраживање. Следећу групу резултата чине они који се тичу повезаности између испитиваних варијабли. На крају су приказани резултати испитивања могућности предикције квалитета инклузивне праксе на основу испитиваних карактеристика личности учитеља. Добијени резултати су исправно тумачени и дискутовани у односу на релевантна теоријска и емпиријска знања.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА

Мастер рад *ИНДИВИДУАЛНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ НАСТАВНИКА И КВАЛИТЕТ ИНКЛУЗИВНЕ ПРАКСЕ* урађен је у складу са образложењем наведеним у пријави теме и садржи све битне елементе. У теоријском делу су изложени концепти релевантни за спроведено истраживање, као и резултати досадашњих истраживања о личности наставника и значају њихових индивидуалних карактеристика за ефикасност наставе уопште, па и за квалитет инклузивног образовања. У методолошком делу су најпре дефинисани сви неопходни елементи истраживања а затим су представљени добијени резултати. Након приказа резултата следи део у коме су налази дискутовани. Рад се завршава закључком који даје сажет приказ и коментар најважнијих налаза спроведеног истраживања, њихових импликација и ограничења, уз препоруке за даља истраживања.

Специфичност овог рада јесте у томе да представља покушај повезивања индивидуалних карактеристика учитеља мерених на основу њихове самопроцене са квалитетом инклузивне праксе коју су процењивали ученици. Оваква истраживања нису честа. Очекивана предност оваквог истраживачког дизајна садржана је у претпоставци да ће се на тај начин добити објективнија процена инклузивне праксе у односу на процену коју би дали сами учитељи. С друге стране, могуће

	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	Број:
		10/8-88
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ	Датум:
		25. 09. 2015.

је да је управо овакав дизајн истраживања довео до изостанка очекиваних корелација.

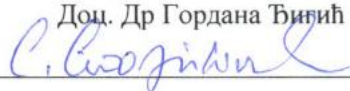
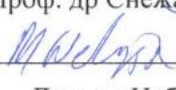
Може се рећи да је најзначајнији допринос овог истраживања емпиријска потврда значаја обука које наставници похађају као програме стручног усавршавања. Овакав налаз указује на могућност унапређења квалитета наставног рада и инклузивне праксе адекватним обукама и другим видовима подршке професионалном развоју наставника, без обзира на њихове индивидуалне карактеристике.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже:

да се мастер рад прихвати а кандидату одобри јавна одбрана.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1.
Доц. Др Гордана Ђиђић
2.
Проф. др Снежана Стојиљковић
3.
Доц. др Небојша Милићевић